

5 logementhouders, op 2900 zielen. De meest vermaarde herberg was „de Oranjeboom” aan de Rotte, waarvan in het Personeel Kohier van 1742 staat aangetekend, dat de waard „houd een chaisepaart, bij winterdag een meyt en knegt, en in het somersai-soen, na het druk is, een kock en een of twee bediende meer” ³²). „De Oranjeboom” was in de 18de eeuw een bekend rendez-vous van de Rotterdamse beau-monde ³³). Heel wat minder gerenom-meerd was „het Meusieke Nest”, een huis van vermaak aan den Bergschenhoek, geëxploiteerd door Anna Maria en Dina van der Willike, „sig ophoudende met huysvesting te geve aan bedelaars, Smouse en Heydens, en om die reede nu en dan door de geweldige hand van justitie over het houden van quaat resiment uytgeroeyt, en nu in ’t Spinhuys tot Rotterdam geconfineerd” ³⁴).

Tenslotte ontbrak in Hillegersberg niet een groepje mensen, dat we de notabelen zouden kunnen noemen. In 1742 behoorden hier-toe de schout, die zelf weliswaar te Rotterdam woonde, maar een intrek had in zijn huis in het Dorp, de secretaris, de gaarder, de predikanten en pastoor, de schoolmeesters, een doctor in de medi-cijnen, 6 barbiers, een gewezen brigadier van de cavalerie en ver-der, als een aparte clan, de bewoners (gedurende de zomermaan-den) van enige buitenplaatsen.

In de Verpondingskohieren is elk huis getaxeerd naar een vast-gestelde huurwaarde. Een huis met een hogere tax had dus een hogere huurwaarde en bijgevolg een betere kwaliteit. In 1632 moet, gezien de vrij geringe differentiatie tussen de delen van het ambacht t.a.v. de taxen, het kwaliteitsverschil der huizen niet groot zijn geweest. Aan de lage kant was de gemiddelde aanslag in het dichtbevolkte veengebied achter Bergschenhoek en boven de middelmaat uit kwamen de huizen ten zuiden van het Dorp ³⁵). In 1732 werden de taxen volledig herzien en verhoogd, maar bij de verhoging bleven verre ten achter het veengebied achter Berg-schenhoek en het toen ook dicht bevolkte Ommoorden ³⁶). Vele in het noordelijk veengebied werkende veenlieden en turfmaaksters bivakkeerden in oude, bouwvallige, rondom in het water gelegen en onbewoonbare krotjes, ook wel planken veenhuisjes en keetjes, welke gedurende de verveningswerkzaamheden dienden tot een verblijfplaats en daarna werden afgebroken of verplaatst. Ze waren óf niet taxabel óf zeer laag aangeslagen. Wanneer we de huizen